

Bánáti Tibor

Rendőrségi adatgyűjtés és adatfelhasználás a profilalkotásban

Police data searching and data usage in criminal profiling

Absztrakt

Jelen tanulmányban bemutatom a rendőri eljárásban beszerzendő adatok körét, valamint az adatgyűjtés szabályait, jogszabályi kereteit. A profilalkotás szempontjából kiemelt jelentősége van a kriminalisztikai adatoknak, hiszen e módszer megbízhatósága – többek között – a beszerzett adatok minőségén múlik. Így a jogszabályi keretek és kriminalisztikai ajánlások ismerete szükséges minden nyomozó és minden profilalkotással foglalkozó elemző egység számára. Ezen túl bemutatom a hazai profilalkotás múltját és jelenét, valamint említést teszek a jövőbeni fejlesztési irányokról.

Kulcsszavak: adatgyűjtés, adatfelhasználás, kriminalisztika, specifikus profilelemzés

Abstract

In the present study, I present the scope of data to be obtained in police proceedings, as well as the rules and legal framework of data collection. Forensic data are of key importance for profiling, as the reliability of this method depends, among other things, on the quality of the data obtained. Thus, knowledge of the legal framework and follow-up of forensic recommendations is necessary for all investigators and all analytical units dealing with profiling. In addition, I present the past and present of domestic profiling, as well as mention future development directions.

Keywords: data searching, data usage, criminalistics, criminal profiling

Bevezetés

A Nemzeti Közszerológálati Egyetem Kriminálszichológiai Kutatómühely szervezésében 2021. szeptember 17. napján megtartott konferencián volt szerencsém előadóként felszólalni. Miért tartottam és tartom ezt most is szerencsémnek? Azért, mert a büntetőeljárás során jelenleg méltatlanul mellőzött eljárást, a profilalkotást mutathattam be, annak magyar és nemzetközi kitekintésével együtt. Az elméleti és gyakorlati szakemberek érdeklődésének fókuszában az elkövetői profilelemzés egy alapvetően emberölés nyomozásában használható speciális nyomozási eljárásként él, melyet a hétköznapi ember az amerikai sorozatokból ismerhet meg, többnyire felületesen, esetenként alulértékelve, vagy túldimenzionálva a profilozók munkájának jelentőségét.

A hazai gyakorlatban az élet elleni bűncselekmények, azon belül is kifejezetten az emberölés vonatkozásában elrendelt büntetőeljárások során alkalmazott specifikus profilelemzésről, a tevékenységet megelőző adatgyűjtő és elemző-értékelő munkáról beszéltem a konferencián. Jelen tanulmányomban a profilozás múltja és jelene, az eljárásban beszerzendő adatok köre, azok felhasználása, valamint a profilozás jövőbeli felhasználhatósága a központi kérdés. A profilalkotás hazánkban a bűnügyi elemzői munka szerves része, egy olyan speciális, felderítést támogató bűnelemzői feladat, amely a nyomozások segítésére, az elkövetői kör szűkítésére irányul. A profilozás alapvető, egyik legfontosabb célja a sorozat-bűncselekmények összekapcsolása, a vizsgált deliktumok sorozatba illeszthetőségének megállapítása. A hazai és nemzetközi szakirodalom különböző meghatározásokkal operál, egy valamit azonban egyöntetűen kijelenthetünk: a profilalkotás egy olyan, nyomozást segítő eljárás, amely segítséget nyújt a bűncselekmények felderítéséhez és megértéséhez, a helyszínen talált nyomok, és viselkedési jegyek azonosításával és elemzésével (Turvey, 2000).

A profilalkotás, a profilozó

Általánosságban elmondhatjuk, hogy az elkövetői profilalkotás a bűnügyi magatartástudományi elemző-értékelő módszer egyik formája, amellyel súlyos bűncselekmények esetén szűkíthető a számításba vehető elkövetői kör. A profilalkotási folyamatnak és a nyomozásnak egymás mellett, egy időben kell folyniuk, hiszen a profilalkotás egy iránymutatás, a nyomozás támogatásának egyik eszköze. A hazai hatályos jogi szabályozást Bűnügyi Elemzési Szabályzatról szóló 23/2018. (VI. 21.) ORFK utasítás III. fejezt, 2. pont, 8. alpontja

tartalmazza, mely szerint „*az eseti nyomozást támogató bűnügyi elemzési formák közé tartozó specifikus profilelemzés.*”

A profilozó egy olyan, bűnügyi elemző-értékelő tevékenységet végző szakember, aki munkája során a hagyományos kriminalisztikai adatok mellett az elkövető viselkedési jellemvonásait is vizsgálja, megalkotja a lehetséges elkövető személyiségprofilját. Személyiség-lélektani vonatkozásban a személyiségprofil egy olyan mérési eredmény, amely egyszerre jelzi az egyének közötti különbséget (ilyenkor a személyt a többiekhez viszonyítva szemléljük) és az individuum egyediségét (amikor az egyén vonásainak erősségét egymással összevetve tanulmányozzuk) (Gyöngyösiné Kiss & Oláh, 2007).

A hazai szabályozás kiter a profilt készítő személy kvalitásaira is. A norma szerint a specifikus profilalkotás speciális ismereteket igénylő bűnelemző tevékenység. Ezért tehát a „*speciális ismereteket igénylő bűnügyi elemzési feladatokat csak az annak megfelelő szintű szakirányú végzettséggel vagy – a bűnügyi elemző egység vezetőjének döntése alapján – megfelelő szakmai ismeretekkel rendelkező bűnügyi elemző hajthatja végre.*” [23/2018. (VI. 21.) ORFK utasítás IV. fejezet 3. pont, 13. alpont].

A profilalkotási módszerek

A profilalkotásnak alapjában véve két módszere van: az induktív és a deduktív. Az induktív profilalkotás lényege, hogy a korábban feldolgozott, nyilvántartásokból nyert adatok és elemzések felhasználásával, és a profilozó személy bűnügyi tapasztalatai segítségével, bűncselekményi és elkövetői adatok felhasználásával alkotja meg a lehetséges elkövető profilját. Az így kapott eredmény egy átlagosnak mondható, meglehetősen általános leírást tartalmazó személyleírásnak tekinthető. Az induktív profilalkotás előnyei, hogy rövid idő alatt elkészíthető az elkövető személyiségrajza, ehhez nem igényel speciális szakismerettel rendelkező profilozót, hátránya viszont, hogy túlzottan általános (Turvey, 2000).

A deduktív profilalkotásnál a nyomozás során összegyűjtött tárgyi és személyi bizonyítékok elemzése és értékelése után következettünk a lehetséges elkövető tulajdonságaira. Az elemzést végző személy a helyszínen és az eljárás további szakaszában összegyűjtött adatokból összeállítja, mintegy rekonstruálja a bűncselekményt a klasszikus kriminalisztikai módszerek felhasználásával. Ilyen „klasszikus” módszerek a daktiloszkópiái, ballisztikai, szerológiai vizsgálatok. A tárgyi bizonyítékok mellett a személyi bizonyítékok – mint a tanúvallomások, szakértői vélemények – elemzése sem mellőzhető. Az így kapott eredmények felhasználásával alkotja meg a szakember az elkövetői profilt.

A deduktív módszer előnye, hogy pontos információkkal szolgál a lehetséges elkövető magatartásáról, szokásairól, személyiségjegyeiről, hátránya viszont, hogy sok időt és ráfordítást igényel az elkészítése, és jelentős multidiszciplináris tudást és gyakorlatot igényel a profilalkotó részéről (Turvey, 2000). Egy másik felosztás szerint négy fő irányzata van a profilalkotásnak: a diagnosztikus értékelés, a bűnügyi nyomozati elemzés, a nyomozati pszichológia és a viselkedés bizonyítékelemzés (Lehoczki, 2011). Bármelyik felosztást is vizsgáljuk, mindegyik módszerrel kapcsolatban meg kell állapítanunk, hogy bármelyiket is alkalmazzuk, az eredmény csak annyira lesz megbízható, mint az információk, amelyekre alapul (Turvey, 2000).

Történelmi előzmények

A profilalkotást az Amerikai Egyesült Államokban fejlesztették ki és a tudományokon belül elfoglalt helyét a kriminológián belüli segédtudományként határozták meg. Az első ismert profilalkotásról az 1880-as években, a „Hasfelmetező Jack”-ként elhíresült sorozatgyilkos utolsó áldozatánál, Mary Jane Kellynél alkalmazott eljárásban beszélhetünk. A halottszemlét végző dr. Thomas Bond a sérülésekből úgynevezett karakter-diagnózist állított fel a whitechapelli gyilkos lehetséges személyiségéről. Ezt tekinthetjük az első, rendőrségi nyomozásban felhasznált személyiségprofilnak. A profilozás módszerét a II. világháborúban az USA hadserege is használta. A profilalkotás a Merriam-Webster szótár szerint: „*az a cselekmény, amikor valakit a megfigyelt jellemzői, vagy viselkedése alapján meggyanúsítanak*” (URL1).

A pszichológiai mellett a szociológiai profilalkotás módszere is alkalmazott eljárás volt Európa nyugati részén. A szociológiai profilalkotás hazánkba brit közvetítéssel jutott el. A Budapesti Rendőr-főkapitányág két szakembert – Benke Miklóst és Bendzsák Katalint – a módszer megismerése céljából az Egyesült Királyságba küldött 1993-ban. Az általuk tanulmányozott módszer alapjaiban különbözik az amerikai eljárástól, mivel statisztikai alapokra épül. Az alapvető különbség tehát abban rejlik, hogy míg az USA-ban dolgozó profilozók tevékenysége jelentős mértékben személyes kvalitásaikon alapul, addig a szociológiai (statisztikai alapú) módszer tudományosan elsajátítható, ugyanolyan eredménnyel megismételhető eljárást eredményez a specifikus profilalkotásban.

A pozitív tapasztalatok okán az 1995-ben, Lyonban megrendezett nemzetközi bűnelemző konferencián hazánkat képviselő Kunos Imre rendőr ezredes a brit alapokon nyugvó módszert a hazai társadalmi-gazdasági-kriminológiai sajátosságokat elemezve alakította át. Az így átformált speciális profilalkotó eljárást

1997-től kezdődően alkalmazzák az Országos Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Főigazgatóság Bűnügyi Elemző-Értékelő Főosztályán.

A hazai alkalmazás alapvetései

A szociológiai – statisztikai alapú – profilalkotás hazai módszerének alapvetései a következők.

- A vizsgált bűncselekménynek vannak ismert jellemzői (például az elkövetés körülményei, a sértett/áldozat személye, az elkövető egyes vonásai), és vannak olyanok (többnyire az elkövetőre vonatkozóan), amelyek ismeretlenek.
- A már feldolgozott bűncselekmények között meghatározható egy olyan kör, amelyhez tartozó esetek az ismert adatokban eléggé hasonlóak az ismeretlenhez, és ezek alapján feltehető, hogy az ismeretlen eset a nem ismert változóiban is a hasonló csoport sajátosságait tükrözi.
- Egy szociológiai alapvetés szerint a hasonló adottságokkal rendelkező és hasonló körülmények között élő személyek egy adott szituációban hasonló módon viselkednek. Ez olyan bizonyított tény, melyet a kriminalisztika, a kriminológia, a kriminálpszichológia és a viktimológia ismeretei is alátámasztanak.
- A fentiekből következően a szociológiai-statisztikai alapú profilalkotás azon a feltevésen alapul, ha hasonló sértettek sérelmére, hasonló módon követnek el hasonló bűncselekményt, akkor az elkövetők is azonos körből kerülhetnek ki.

A profilalkotás helye a tudományok közt

Ahogy a bűnelemzés, úgy a profilalkotás is a bűnügyi tudományok közé sorolható részterület, mivel annak több ágával is szoros összefüggésben áll. A hagyományos jogtudományi besorolás alapján a büntető jogtudományok két alapvető területe az anyagi büntetőjog és az alaki, más néven büntetőeljárásjog. Mindkét jogterületen belül léteznek úgynevezett jogi és nem jogi bűnügyi tudományok. Míg a jogi bűnügyi tudományok területéhez soroljuk például a kriminalisztikát vagy a kriminológiát, addig a nem jogi bűnügyi tudományok közé tartozónak tekintjük a kriminálpolitikát éppúgy, mint például a kriminálpszichológiát. Esetünkben a nem jogi bűnügyi tudományok bírnak jelentőséggel, ugyanis Nagy Ferenc szerint a kriminológia, a kriminalisztika és a különböző bűnügyi segédtudományok is ebbe a halmazba tartoznak (Nagy, 2004).

A profilalkotás elsődlegesen a nem jogi, és azon belül is a bűnügyi segédtudományokhoz tartozik, hiszen alapvetően statisztikai, matematikai, szociológiai és kriminálpszichológiai eljárásokat alkalmaz. Mindemellett módszereit tekintve elsősorban a kriminológia tudományával hozható kapcsolatba, mivel a kriminológia tudománya részletesen foglalkozik a bűncselekményt elkövető emberrel, annak személyiségével, és az elkövetés okaival (Gampel & Székely, 2009).

A profilalkotást más nézőpontból tekintve az elkövetők felderítésére szolgáló eljárásként aposztrofálhatjuk. Ebből a nézőpontból vizsgálva a kriminalisztika egyik módszerének, ezen belül a kriminálmotodika részterületének, vagy akár a krimináltechnikán belül alkalmazott egyik eljárásfajtajának is tekinthetjük (Alföldi, 2012).

A bizonyítékoknak a büntetőeljárásban történő értékelése is jogilag szabályozott keretek között történik, felhasználásukról a 2017. év XC. törvény a büntetőeljárásról 167. §-ában rendelkezik a jogalkotó. Az első bekezdés értelmében *„a büntetőeljárásban szabadon felhasználható a törvényben meghatározott minden bizonyítási eszköz, és szabadon alkalmazható minden bizonyítási cselekmény. A törvény azonban elrendelheti egyes bizonyítási eszközök igénybevételét.*

(2) A büntetőeljárásban fel lehet használni azokat a tárgyi bizonyítási eszközöket, amelyeket valamely hatóság – jogszabályban meghatározott feladatainak ellátása során – a büntetőeljárás megindítása előtt vagy azzal egyidejűleg készített, illetve beszerzett.

(3) A bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott bizonyító erejük.

(4) A bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg.

(5) Nem értékelhető bizonyítékként az olyan bizonyítási eszközből származó tény, amelyet a bíróság, az ügyészség, a nyomozó hatóság, illetve a (2) bekezdésben meghatározott hatóság bűncselekmény útján, más tiltott módon vagy a résztvevők büntetőeljárási jogainak lényeges sérelmével szerzett meg.”

A jogszabályi rendelkezés citálása a szövegezés közérthetőségével, kógens voltával, a taxatív felsorolás szükségességével indokolható. A sorolt rendelkezés egyike sem megkerülhető, kizárólag a büntetőeljárásjog szabályaival meghatározott módon és eszközökkel beszerzett bizonyítékok felhasználása engedélyezett a nyomozásban.

Az adatgyűjtés során a nyomozóhatóság több forrásból származó, kiterjedt adatszerző tevékenységet folytat. Az elsődlegesen felhasználandó adatok köre a közhiteles nyilvántartásokban szereplő adatok, az úgynevezett bűnügyi személyes adatok. A 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról

és az információszabadságról 3. § megfogalmazása alapján „*bűnügyi személyes adat: a büntetőeljárás során vagy azt megelőzően a bűncselekménnyel vagy a büntetőeljárással összefüggésben, a büntetőeljárás lefolytatására, illetve a bűncselekmények felderítésére jogosult szerveknél, továbbá a büntetés-végrehajtás szervezeténél keletkezett, az érintettel kapcsolatba hozható, valamint a büntetett előéletre vonatkozó személyes adat.*”

A bűnügyi személyes adatokon túl természetesen minden más személyes, különleges, genetikai, biometrikus, egészségügyi adatot is beszereznek a nyomozás során, melyeket a profilalkotásban szabadon felhasználhatnak. A nyomozás során beszerzett adatok jellemzően a bűnügyi helyszínen beszerzett adatok, a hatóságoktól beszerzett valamennyi adat, a mobilszolgáltatóktól beszerzett adatok, bármely elektronikus és manuális nyilvántartásból beszerezhető adat. A profilalkotás mellett más elemző-értékelő módszerek is segíthetik a nyomozást, illetve ezen módszerekből levont következtetések segíthetik a profilalkotási tevékenységet.

Meg kell említenem a magyarországi profilalkotás meghatározó személyiségét, Fülöp Gyula szociológust, aki Pálvölgyi Miklós programozóval együtt alkotta meg a szociológiai, vagy más néven specifikus profilalkotást (Nagy & Elekesné, 2004). Fülöp Gyula készítette el a 256 kérdést tartalmazó, a mai napig használt, úgynevezett profiladatlapot, amely egy statisztikai alapú adatgyűjtést szolgál, kitöltése a nyomozást lefolytató szerv, az eljáró nyomozó feladata. A korábbi bűnelemzési szabályzat, azaz a 13/2001. (X. 2.) ORFK utasítás tartalmazza a kitöltendő kérdőívet.

Az adatlap felépítése:

- 1–10. kérdés – az ügy azonosító adatai;
- 11–70. kérdés – a sértett adatai;
- 71–120. kérdés – a bűncselekmény körülményei, leírása;
- 121–146. kérdés – az áldozat sérüléseinek felsorolása;
- 147–165. kérdés – az elkövető eszközei és cselekményének indítékai;
- 166–254. kérdés – az elkövető adatai.

Az így beszerzett adatok feldolgozását, elemzését és értékelését követően megismerhetjük:

- a valószínű elkövető fizikai tulajdonságait (nem, életkor, magasság, testalkat), életkörülményeit (lakás, munka, vagyoni helyzet), társas kapcsolatait (család, párkapcsolat, baráti kör, munkakapcsolatok), iskolázottságát, életvitelét, korábban elkövetett bűncselekményeit;
- a sértett és elkövető lehetséges kapcsolatát (ismerős, ismeretlen, helyi vagy nem helybéli lakos);

- az elkövetés motívumait (harag, önbecsülés helyreállítása, anyagi haszon-szerzés), körülményeit (társsal vagy egyedül), a végrehajtás módját, az elkövető magatartását (menekül, átkutatja vagy megváltoztatja a helyszínt, álcázza magát stb.).

A profilozás során megválaszolandó alapkérdések

Mint minden egyes nyomozás során, a bűnügyi elemző-értékelő tevékenység során is a kriminalisztika alapkérdéseire keressük a válasz. Tekintettel arra, hogy a jelenlegi gyakorlat az emberölés bűncselekmények vonatkozásában alkalmazza a profilalkotást, az alábbi alapkérdésekre keresünk válaszokat:

- Kit ölték meg (nem, kor, foglalkozás, családi állapot, életmód, anyagi helyzet, iskolai végzettség stb.)?
- Miért ölték meg (pénzért, féltékenységből, bosszúból, szerelemfáltésból stb.)?
- Mivel ölték meg (lelőtték, leszúrták, agyonverték, megfojtották stb.)?
- Hol ölték meg (lakásában, nyilvános helyen, városban, falun stb.)?
- Milyen körülmények között ölték meg (megkínózták, megerőszakolták, meglepték, veszekedést követően stb.)?
- Mikor ölték meg (időpont, napszak)?

A szociológiai profil elkészítésének menete

A profilozást végző elemző a vizsgált ügy iratainak és a nyomozást folytató szerv által megküldött, úgynevezett profiladatlap adatainak ismeretében kiválasztja az ügy releváns momentumait, alapadatait (az adatok releváns voltának megítélése minden esetben egyedileg, relatíve objektív módon történik).

A vizsgált ügy így leválogatott adatainak figyelembevételével egy számítógépes program leválogatja a korábban ismertté vált esetek adatbázisából a vizsgált üggyhöz hasonló ügyeket. A számítógépes program az adatbázisban szereplő és leválogatott ügyek közül a statisztikai jellegű motívumokból és az elkövetések körülményeiből leszűkít egy lehetséges vélt személyi kört. Az így kapott adatokból hozza létre a profilozó a vizsgált ügynek leginkább megfelelő profilt, azaz meghatározza az ismeretlen személy leginkább valószínű tulajdonságait, az elkövetett bűnügy feltételezhető motívumait, és az elkövetés egyéb, releváns körülményeit.

A jelenlegi jogi szabályzó, a 23/2018. (VI. 21.) ORFK utasítás rendelkezései alapján a specifikus profilelemzést is magába foglaló értékelő jelentésnek tartalmaznia kell az alábbi adatokat.

Az elemzéssel kapcsolatos tartalmi elemek:

- az elemzést végző bűnügyi elemző egység megnevezését;
- az elemzést végző elemző(k) nevét és elérhetőségét;
- a megrendelő megnevezését és az ügy előadójának nevét;
- a kapott feladat rövid leírását;
- a felhasznált információs adatbázisok megnevezését;
- az elemzés során tett megállapításokat (hipotézis, konklúzió, előrejelzés vagy becslés);
- a megállapítások alapjául szolgáló premisszákat;
- a feltárt információs réseket és hiányosságokat;
- az elemzés során tett javaslatokat a nyomozás, előkészítő eljárás, titkos információgyűjtés folytatásához vagy a vezetői döntés meghozásához.

A profilozás vonatkozásában feltüntetendő elemek:

- az ismert tényállási elemek összefoglalása;
- a specifikus profilalkotás módszere, alapelvei;
- a profil elkészítésének menete;
- a sértettre vonatkozó lényegi adatok összefoglalása (életvitele, főbb jellemvonásai, kapcsolatai, egyéb szociológiai jellemzői);
- a számítógépes elemzés eredménye (táblázatos formában);
- a feltételezett elkövető(k) leírása: személyleírás, bűnügyi és szociológiai jellemzők;
- a verziókat erősítő és gyengítő tényezők;
- ellentmondások és tisztázandó kérdések.

Befejezés

Ahogy azt korábban már említettem, a profilozás az USA nyomozóhatóságainál az emberölés, annak kifejezetten a sorozatot képező többes elkövetési alakzatban, a köznyelvben sorozatgyilkosságnak nevezett módon elkövetett deliktumok felderítése kapcsán terjedt el. A nyugati társadalmak rendőri szervei az elmúlt időszakban a prediktív rendészet olyan módszereinek igénybevételével igyekeznek felderíteni a bűncselekmények elkövetőit, amely módszerek hazánkban történő alkalmazása elengedhetetlen. Az eredményes bűnmegelőzés, valamint a sikeres felderítés és bizonyítás érdekében meg kell vizsgálnunk a prediktív – előrejelző – rendészeti eszközök, módszerek alkalmazhatóságát, a magyarországi felhasználhatóság érdekében pedig implementálni kell azokat úgy a jogi, mint a kriminalisztikai tudományterületek vonatkozásában.

A jelenlegi gyakorlat szerint a hazai bűnüldözésben az emberölés büntettének gyanúja miatt, valamint az eltűnéses ügyekben elrendelt eljárásokban alkalmazták a profilalkotást. Az Országos Rendőr-főkapitányság bűnelemzéssel foglalkozó szakembereinek álláspontja szerint ugyanakkor nem kizárólag a fenti esetekben lenne eredményesen felhasználható ez a speciális bűnelemzési forma. Jelenleg a nemi erkölcs elleni bűncselekmények, a vagyoni elleni erőszakos deliktumok, továbbá a sorozatjellegű erőszakos bűncselekmények elkövetőinek felderítésére való alkalmazhatóságának lehetőségeit vizsgálják.

Joggal merülhet fel a kérdés, hogy miért az erőszakos cselekmények elkövetőinek felderítésében gondolkodik a megnevezett szakembergárda. Ennek magyarázata az elkövetés során beszerzett adatokban, a kriminalisztikai elváltozásokban keresendő. A kriminalisztika által régóta vallott álláspont, hogy a külvilágban bekövetkezett fizika-kémiai elváltozások, azaz nyomok és sérülések, valamint anyagmaradványok jelentős mennyiségben az erőszakos módon elkövetett bűncselekmények helyszínén és sértettjein lelhetők fel.

A szemle során – legyen az helyszíni vagy halottszemle – készült jegyzőkönyv, fotók, videófelvétel, sértetti látlelet vagy szakvélemény elkészítéséhez szükséges orvosi vizsgálat, a nyomozás során beszerzett, vizsgálat tárgyává tett adatok mind-mind a profilalkotás alapját képezik. Alapvetésnek számít azon megállapítás, mely szerint az erőszakos cselekmények elkövetésének helyszínei hordozzák a legtöbb, az elkövető személyére, személyiségére utaló nyomot, elváltozást. Az is tény, hogy az erőszakos elkövetési magatartást tanúsító személyek személyiségjegyei azok, amiket a leginkább kategorizálhatnak a szakemberek, ezzel is egyediesítve a lehetséges elkövető viselkedését, jellemző magatartását. Mivel a profilalkotás arra a kérdésre keresi a választ, hogy „milyen típusú embert keresünk”, a speciális megkülönböztető jegyek alapján a sorolt bűncselekmény-kategóriák elkövetőinek azonosításában való alkalmazása jelentős eredményekkel kecsegtet.

Felhasznált irodalom

- Alföldi Á. D. (2012). A profilalkotás tudományterületi elhelyezkedése és elméleti modelljei. *Magyar Tudomány*, 173(8), 980–987.
- Gampel A. & Székely Gy. L. (2009). A profilalkotás alkalmazásának lehetőségei a magyar büntetőeljárásban. *Ügyészek Lapja*, 16(ksz), 19–30.
- Gyöngyösiné Kiss E. & Oláh A. (Szerk.) (2007). *Vázlatok a személyiségről – a személyiség-lélektan alapvető irányzatainak tükrében*. Új Mandátum Könyvkiadó.
- Lehoczki Á. (2011). Irányzatok a bűnügyiprofilalkotásban. *Belügyi Szemle*, 59(6), 62–81.

- Nagy F. (2004). *A magyar büntetőjog általános része*. Korona.
- Nagy E. & Elekesné Lenhardt Zs. (2004). A specifikus elkövetői profilalkotás elmélete és gyakorlata. *Belügyi Szemle*, 52(6), 51–65.
- Turvey, B. E. (2000). Criminal Profiling. In Siegel, J. A., Saukko, P. J. & Knupfer, G. C. (Eds.), *Encyclopedia of Forensic Sciences* (pp. 466–471). Academic Press. <https://doi.org/10.1006/rwfs.2000.0754>

A cikkben szereplő online hivatkozások

URL1: Merriam Webmaster. *Criminalistics*. <https://www.merriam-webster.com/dictionary/profiling>

Alkalmazott jogszabályok

- 13/2001. (X. 2.) ORFK utasítás a Magyar Köztársaság Rendőrsége Bűnelemzési Szabályzatának kiadásáról
- 23/2018. (VI. 21.) ORFK utasítás a Bűnügyi Elemzési Szabályzatról
2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
2017. évi XC. törvény a büntetőeljárásról

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

Bánáti T. (2022). Rendőrségi adatgyűjtés és adatfelhasználás a profilalkotásban. *Belügyi Szemle*, 70(1), 87–97. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2022.1.6>